

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	๒๖ ก.ค. 2555	21	7294	5

ร้อยเรื่อง
เมืองล้านนา
ปีที่ ๑๓.

ตามรอย“ครูบาศรีวิชัย”

ไปวัดบ้านปาง

บน

ถนนสายลำพูนที่จะมุ่งหน้าไปอำเภอฝาง เมื่อผ่านอำเภอบ้านโฮ่งไปไม่กี่กิโลเมตรก็จะถึงบ้านปาง หมู่บ้านซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดของนักบุญแห่งล้านนา “ครูบาศรีวิชัย”

วัดบ้านปางตั้งอยู่บนเนินเขาเตี้ยๆ ลูกหนึ่ง บริเวณด้านหน้าของวัดมีบันไดพญานาคขึ้นไปสู่วัด วัดแห่งนี้ยังเป็นวัดที่ครูบาศรีวิชัยได้ทำการบูรณะปฏิสังขรณ์ขึ้น ภายในวัดจะร่มรื่นไปด้วยต้นไม้ใหญ่ทั้งไม้พุ่ม ไม้ดอกหลากหลายชนิด ที่สำคัญในบริเวณวัดยังมีโบราณสถานอันเก่าแก่เมื่อครั้งสมัยที่ครูบาศรีวิชัยยังมีชีวิตอยู่ก็คือพระวิหารหลวง สร้างขึ้นตามรูปแบบของสถาปัตยกรรมล้านนามีลักษณะอ่อนช้อยสวยงามมากที่สุดแห่งหนึ่ง นอกจากพระวิหารหลวงแล้วยังมีปราสาทหินอ่อนซึ่งสร้างขึ้นตรงสถานที่ครูบาศรีวิชัยมรณภาพ ใกล้เคียงกันยังมีพิพิธภัณฑสถานครูบาศรีวิชัย เก็บรวบรวมรูปภาพเก่าและข้าวของเครื่องใช้ที่ครูบาศรี

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	๒๖ ก.ค. 2555	21	7294	5

วิชัยเคยใช้ เมื่อครั้งที่ท่านยังมีชีวิตอยู่

วัดบ้านปางเป็นวัดเก่าแก่แห่งหนึ่งในจังหวัดลำพูน สร้างขึ้นมาเมื่อประมาณร้อยปีก่อน คือเริ่มสร้างวัดเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2444 จนเมื่อครูบาศรีวิชัยอายุได้ 24 ปี ท่านได้นำพระเณรและศรัทธาชาวบ้านร่วมกันสร้างวัดขึ้นโดยได้ขอให้นายควาย โยมบิดาเป็นผู้แผ้วถางเป็นปฐมฤกษ์ให้เกิดความเป็นสิริมงคล ต่อจากนั้นพระเณรและศรัทธาชาวบ้านได้ร่วมแรงร่วมใจกันปรับสถานที่บนเนินเขาให้เป็นที่ราบ ในการสร้างและบูรณะวัดบ้านปางในสมัยนั้นเป็นไปอย่างล่าช้า ยากลำบากเพราะขาดเครื่องมือที่จำเป็น

พระพัฒนภรณ์ กิตติปัญญา รองเจ้าอาวาสวัดบ้านปาง กล่าวว่า เมื่อก่อนนั้นวัดบ้านปางจะตั้งอยู่ในบริเวณหมู่บ้าน ซึ่งท่านครูบาศรีวิชัยเล็งเห็นว่าเมื่อหมู่บ้านเริ่มเจริญมากขึ้นอาจทำให้เกิดความไม่สงบ

เนื่องจากถูกบ้านเรือนตั้งอยู่ล้อมรอบ ดังนั้นท่านครูบาจึงได้ไปสร้างวัดใหม่อยู่บนยอดเขาใกล้ๆ หมู่บ้าน โดยเมื่อท่านมาถึงได้สร้างเขตกำแพงหินของวัดก่อนเป็นอันดับแรก โดยมีชาวบ้าน ชาวละโว้ ชาวกะเหรี่ยงร่วมกับคนเมืองท้องถิ่นได้ช่วยกันนำหินคนละก้อนสองก้อนมาก่อเรียงเป็นกำแพงหิน รอบพื้นที่วัด ประมาณความยาวได้กว่า 2 กิโลเมตร

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	๖ ก.ค. 2555	21	7294	5

รองเจ้าอาวาสยังบอกว่า “กำแพงหินนี้ถือได้ว่าเป็นสิ่งก่อสร้างตั้งแต่สมัยครูบาศรีวิชัยขึ้นมาสร้างวัดซึ่งหลงเหลือมาจนปัจจุบัน อันเป็นความร่วมมือร่วมใจของชาวบ้านที่มีความศรัทธาต่อตัวครูบาเจ้าศรีวิชัย ซึ่งบางคนก็หอบลูกสะพายหลานไ้ช้างหลังกมาช่วยกันขนหิน ชาวละแวกที่มีช้างก็นำช้างมาช่วยกันลากหินปรับพื้นที่ บางคนก็ไปช่วยกันขนหินในห้วยแม่ลอง ถือเป็นแรงศรัทธาอันยิ่งใหญ่

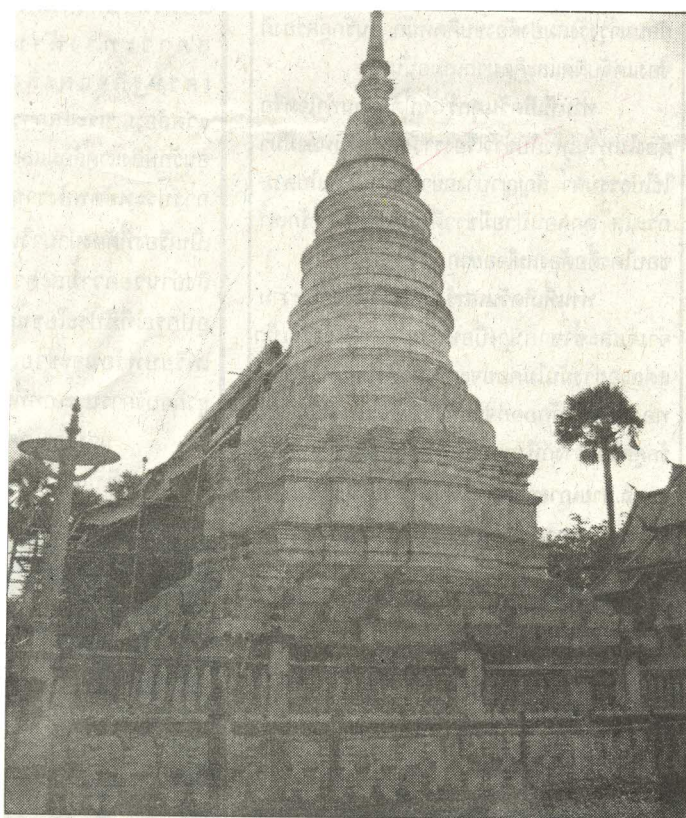
หลังจากนั้นครูบาศรีวิชัยและศรัทธาญาติโยมทั้งหลาย จึงได้ช่วยกันก่อสร้างวิหาร กุฏิ พระเจดีย์ โดยเฉพาะพระเจดีย์วัดบ้านปางนั้น พระพัฒนภรณ์ รองเจ้าอาวาสกล่าวว่า ครูบาศรีวิชัยได้ไปเห็นพระธาตุหลวงลำพูน ก็คือ พระธาตุหริภุญชัย แล้วอาศัยจำแบบมาก่อสร้างเจดีย์วัดบ้านปาง นอกจากนั้นเมื่อท่านได้จาริกไปบูรณะวัดต่างๆ ในภาคเหนือครูบาศรีวิชัยก็ได้ไปสร้างเจดีย์วัดต่างๆ ตามแบบของพระธาตุหริภุญชัย ซึ่งอาจเป็นคติในเชิงความหมายว่า ท่านต้องการให้พระธาตุหริภุญชัยเป็นศูนย์กลางในการเผยแผ่พุทธศาสนาออกไปทั่วภาคเหนือ อีกความหมายหนึ่งก็อาจเป็นการประกาศให้รู้ว่าตัวครูบาเจ้าศรีวิชัยนั้นเป็นพระจากเมืองลำพูน

กระทั่งเมื่อสร้างวัดเสร็จแล้วพระเณรบางส่วนจึงได้ย้ายขึ้นไปอยู่บนวัดใหม่แห่งนี้ ซึ่งมีชื่อเรียกว่า “วัดจอมสระหรือทรายมูลบุญเรือง” แต่ชาวบ้านส่วนใหญ่จะเรียกว่า “วัดบ้านปาง” ซึ่งวัดนี้มีอาณาบริเวณพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 160 ไร่ ในบริเวณเขตพุทธาวาสจะมีกำแพงก่อด้วยหินล้อมรอบถึง 4 ชั้น ซึ่งเป็นความคิดของครูบาศรีวิชัยที่พยายามจะจัดให้วัดนี้เป็นอรุณวาสี (วัดป่า) โดยครูบาศรีวิชัยได้แนวคิดมาจากที่ได้เห็นพระฤๅษีก่อกำแพงหินล้อมรอบอาศรม ซึ่งปัจจุบันคือ ม่อนฤๅษี ซึ่งอยู่ได้ห่างจากวัดบ้านปาง และที่สำคัญท่านไม่ต้องการที่จะทำลายธรรมชาติ จึงได้ให้ชาวบ้านนำหินมาตั้งเรียงซ้อนกันจนเป็นแนวกำแพง

นอกจากในบริเวณวัดจะมีศาสนสถานที่สำคัญต่างๆ แล้ว สิ่งที่ตั้งดูให้ผู้ศรัทธาเดินทางมาเที่ยวยังวัดบ้านปางก็คือ “พิพิธภัณฑ์

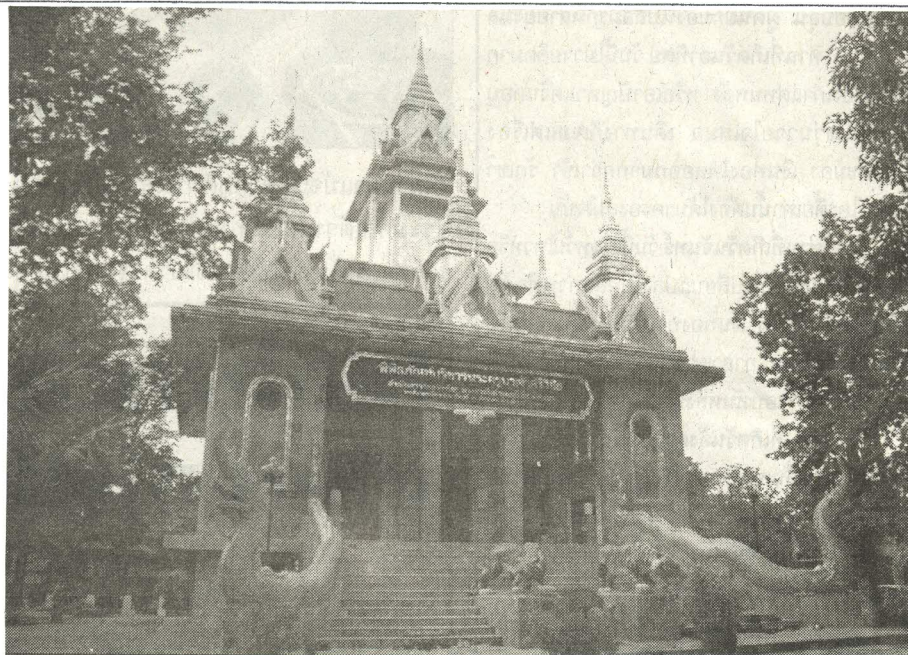

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	๒6 ก.ค. 2555	21	7294	5

เครื่องอัฐบริหารของครูบาศรีวิชัย” พิพิธภัณฑ์แห่งนี้สร้างขึ้นเป็นอาคารคอนกรีตสองชั้นปูด้วยกระเบื้องหินอ่อน ชั้นบนมีรูปปั้นเหมือนจริงของครูบาศรีวิชัยทำจากขี้ผึ้งทองค้ำในลักษณะท่านั่ง นอกจากนั้นยังมีภาพเก่าของครูบาศรีวิชัยเมื่อครั้งที่ท่านจาริกไปในสถานที่ต่าง ๆ รวมทั้งถ้วยชามของเก่าของท่านที่เคยใช้มาก่อน ในชั้นนี้ยังมีปราสาทห้ายอดที่เคยบรรจุโลงศพและโกศบรรจุอัฐิของท่านนำมาจัดแสดงให้ผู้สนใจได้ชม ซึ่งทุกวันจะมีศรัทธาประชาชนเดินทางมากราบไหว้ขอพรจากรูปปั้นครูบา

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	๒๖ ก.ค. 2555	21	7294	5

ในบริเวณชั้นล่างของอาคาร จัดแสดงเครื่องใช้ถ้วยชามและของใช้สมัยเก่าที่หาดูหาชมได้ยาก อาทิ รถยนต์คันแรกของท่านเคยนั่งขึ้นไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพฯ เมื่อตอนที่สร้างทางขึ้นวัดพระธาตุดอยสุเทพฯ แล้วเสร็จใหม่ นอกจากนั้นยังมีรถสามล้อถีบของหลวงอนุสารสุนทรที่ใช้ใส่อาหารเพื่อถวายครูบาศรีวิชัยเมื่อครั้งที่ท่านจำพรรษาอยู่ที่วัดพระสิงห์ แต่ที่หาดูได้ยากได้แก่ เตียงนอนของครูบาศรีวิชัยและเสลี่ยงหาม พาหนะสำหรับเดินทางจาริกไปในวัดต่างๆ ทั่วภาคเหนือ

นับได้ว่าพิพิธภัณฑ์เครื่องอัฐบริขารครูบาศรีวิชัยที่วัดบ้านปางอำเภอบ้านโฮ่งนั้น เป็นสิ่งที่หาชมได้ยากมาก เพราะของใช้ต่างๆ ของท่านครูบาจะถูกนำมาจัดแสดงไว้ในพิพิธภัณฑ์แห่งนี้แห่งเดียวเท่านั้น ทุกวันนี้วัดบ้านปางจึงเป็นเสมือนสัญลักษณ์ของครูบาศรีวิชัย เพราะนอกจากจะเป็นวัดที่ท่านและชาวบ้านได้ร่วมกันสร้างขึ้นแล้ว ที่หมู่บ้านปางยังเป็นภูมิลำเนาและสถานที่เกิดของท่านอีกด้วย

ดังนั้นหากใครที่มาเยือนวัดแห่งนี้ ก็เปรียบเสมือนการได้เข้ามาเยือนมาสักการะครูบาศรีวิชัยด้วยเหมือนกัน

จักรพงษ์ คำบุญเรือง

jakpong@chiangmainews.co.th